

Інформація про фінансування для батьків і опікунів

Для забезпечення якнайкращого старту навчання Вашої дитини необхідно обов'язково виконати відповідну перевірку під час вступу до школи. Тут наведено практичні приклади, щоб за потреби надати Вашій дитині найкращу підтримку. Для досягнення успіху необхідно дотримуватися рамок умов, указаних у батьківському та сімейному середовищі.

1. Фонологія

Фонологічне усвідомлення передбачає, зокрема, вміння розбивати слова на склади, утворювати рими й розпізнавати звуки у словах. Особливо важливим є розуміння фонем, яке зазвичай розвивається під час раннього оволодіння навичками письма. Фонологічне усвідомлення разом зі здатністю швидко підбирати необхідні слова — це важлива навичка ранньої грамотності.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

- **Лічилки:** лічилки пропонуються дорослими або вибираються та промовляються дитиною, наприклад: «Жу, жу, жу, я із бджілкою дружу...»
- **Гра з кубиками:** підбирання одно-, дво- або трискладових слів, залежно від числа, яке випадає на гральному кубуку (найбільше число «3», наприклад, односкладове слово: слон; двоскладове: миша; трискладове: собака)
- **Букви:** жирним шрифтом напишіть велику літеру на аркуші паперу формату А4 і приклейте його за допомогою клейкої стрічки на предмет, назва якого починається з цієї букви, наприклад, наклейте букву «С» на стіл.

2. Букви та звуки

Коли дітям читають, вони вперше знайомляться з письмом. Водночас у них з'являється інтерес до букв, і діти починають розуміти, що вони позначають окремі звуки. Діти часто запитують про конкретні букви або радіють, коли зустрічають знайомі букви в повсякденні. Для розвитку цих навичок і вивчення букв рекомендується використовувати ігри на фонологічне усвідомлення.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

- **Створення окулярів із літерами:** для цього на окуляри приклеюються картки з літерами та словами, які починаються з цієї літери.

- **Гра слів:** гніздо слів «тварини»: які назви тварин можна підібрати? Тварини називаються по черзі: остання буква слова чітко повторюється дитиною/дорослим і є першою буквою нової назви тварини, наприклад, кіт — Т: тигр — Р: росомаха — А: антилопа і так далі. (Інші гнізда слів, наприклад, продукти харчування, одяг, іграшки, інструменти тощо.)

3. Знання чисел і кількостей

Немовлята вже знають про кількість («скільки») задовго до того, як вони починають розуміти числа. У повсякденному житті діти зустрічаються зі словами, які позначають числа, у ранньому віці. Якщо на тарілці залишилося три шматки торта й одночасно називається число (= три), то його можна пов'язати з кількістю, що сприймається. Діти розуміють слова «більше» і «менше» або «більший» і «менший» і можуть застосувати ці знання не тільки при порівнянні кількостей, але і при порівнянні вимовлених і написаних чисел.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

- **Лічба, поділ, розпізнавання різних кількостей:** наприклад, під час здійснення покупок дитина кладе товар до кошика та вголос називає число: **2 (два)** яблука, **1 (один)** пакет молока, **3 (три)** яйця тощо.
- **Спонтанне визначення кількості з використанням звичайних предметів:** дітей необхідно заохочувати спонтанно визначати/оцінювати кількість предметів на столі, а потім повторно їх рахувати для перевірки.

4. Числа

Для розвитку математичних навичок основними є процеси лічби та структурування кількостей. Задовго до досягнення шкільного віку діти знають, що кожному предмету, який потрібно порахувати, призначається число. Вони вже вміють рахувати до 10 або більше. Завдяки практичним заняттям навички лічби вдосконалюються.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

- **Збирання природних матеріалів:** (наприклад, листочків гілочок, квіточок тощо) під час прогулянки та їх підрахунок.
- **Повсякденні ситуації:** наприклад, сервірування столу: «Скільки тарілок нам сьогодні потрібно?»

5. Короткочасна пам'ять

Короткочасна пам'ять — це здатність швидко запам'ятовувати важливу інформацію, необхідну для вирішення завдань. Наприклад, якщо дитина хоче розповісти про свій певний досвід, вона повинна пам'ятати, що вона вже повідомила і що ще хоче розповісти. Ця здатність важлива для багатьох повсякденних дій, але є особливо важливою під час навчання читання, письму й арифметиці.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

- **Пакування валізи:** «Я кладу у свою валізу один ...», наступна дитина в черзі називає ще один предмет і перераховує всі речі, які вже упаковано. Гра закінчується, коли дитина називає предмети в неправильному порядку або пропускає один із них.
- **Гра для розвитку пам'яті:** під час цієї гри можна використовувати однакові або різні предмети побуту. Наприклад, складання 5 кольорових олівців: дитина повинна запам'ятати предмети та порядок їх розміщення; потім вона заплющує очі; змінюється кількість або порядок предметів; дитина розплющує очі і їй потрібно сказати, що змінилося.

6. Відношення до роботи (увага) — наполегливість і старанність

Ще до школи у дітей формується певне відношення до роботи, що дає їм змогу виконувати завдання, які вони не вибирали самостійно, з необхідною завзятістю й акуратністю.

7. Відношення до роботи (увага) — мотивація

За рік до вступу до школи діти більш успішно виконують завдання, навіть якщо їхня мотивація слабшає. Спочатку вони залежать від дружньої підтримки дорослих, але з часом розробляють більш досконалі стратегії для самомотивації.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

Навички наполегливості, старанності та мотивації необхідно завжди розвивати паралельно! За можливості не втручайтеся в діяльність дитини (наприклад, через нетерпіння дорослого)!

- **Підтримка самостійності в повсякденному житті:** одягання й роздягання, наливання напоїв, приготування бутербродів, допомога з домашніми справами (наприклад, сервірування столу);
- Заохочення дитини до **завершення розпочатих дій** (наприклад, будівництво будівлі, завершення малюнка або настільної гри).

8. Графічна моторика

Графічна моторика — це здатність малювати символи та фігури ручкою на папері. Крім творчого малювання, яке також є дуже важливим для дошкільного розвитку, добре розвинені навички графічної моторики полегшують навчання письму.

Можливості для впровадження цих навичок у повсякденне життя:

- **Забезпечення різноманітним приладдям для малювання, живопису й рукоділля**
- **Малювання в парі** Малювання й рукоділля
- **Зміцнення м'язів кисті та пальців**, наприклад, під час замішування тіста або пластиліну, розривання паперу

Загальні умови підтримки в повсякденному житті

На що потрібно звернути увагу батькам/законним представникам?

- Підтримку необхідно надавати у грайливій формі!
- Підтримка має стати основою вашої щоденної сімейної рутини!
- Надавайте підтримку поступово, щоб за потреби ви могли скоригувати свої дії!
- Дотримуйтеся принципу частого повторення!
- Будьте терпеливими й не тисніть на дитину!
- Не забувайте достатньо хвалити й мотивувати дитину!
- Виправляйте помилки обережно! Ваша дитина повинна постійно відчувати успіх.

